

Afdoend onderzoek

Huismanus: Parnassusweg 220 Amsterdam

13 juni 2022

Samenvatting

Voor planlocatie complex Parnassusweg 220 te Amsterdam worden werkzaamheden voorbereid. Onderzoek is of er effect op beschermde natuurwaarden kan ontstaan.

Uit de resultaten van het afdoend onderzoek is gebleken dat binnen de planlocatie huismussen geen voorkomen.

Voor de werkzaamheden is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Inhoud

- 2 - Inleiding**
- 3 - Beschrijving gebied**
- 4 - Beschrijving werkwijze**
- 8 - Waarnemingen**
- 11 - Analyse**
- 13 - Maatregelen**
- 14 - Advies & Bronnen**

Colofon

Opdrachtgever	Hartwig Art Foundation
Projectnummer	21.211
Datum	13 juni 2022
Auteur	P.J.H. van der Linden
Gecontroleerd	D. van Rijk
Status	definitief

Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum
mob 06 - 27564247
e-mail vanderlinden@elsenlinde.nl

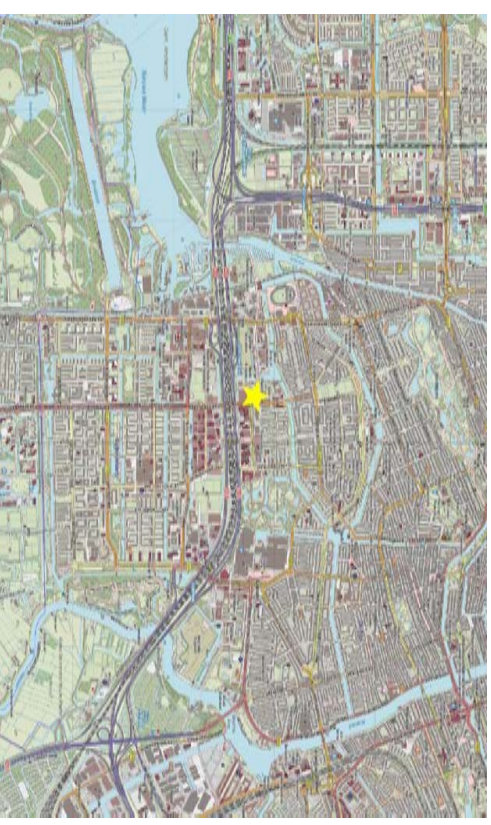
Inleiding

Voor het complex aan de Parnassusweg 220 te Amsterdam worden ontwikkelingen voorbereid. De panden worden verbouwd; het interieur en deels het exterieur zullen wijzigen. Op het perceel staat momenteel een rechtbank. Een deel van het pand heeft een monumentale status. Onderdeel van de ruimtelijke procedure is een onderzoek naar de effecten op beschermde natuurwaarden.

Voor de ruimtelijke plannen is door bureau Els & Linde B.V. juli 2021 een quick scan ecologie binnen de planlocatie uitgevoerd. Uit de resultaten van de quick scan ecologie is gebleken dat een afdoend onderzoek naar het voorkomen van de huismus (*Passer domesticus*) binnen de planlocatie noodzakelijk is, om de effecten van de ruimtelijke plannen te kunnen bepalen.

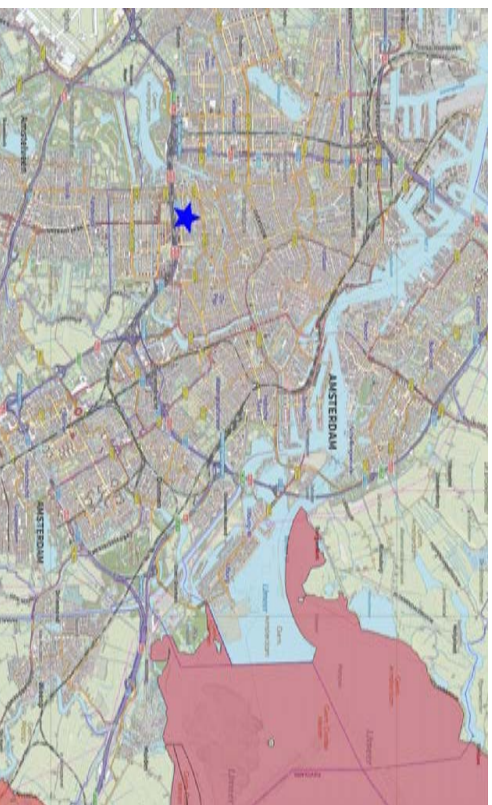
In de voorliggende notitie worden de resultaten van het afdoend onderzoek naar de huismus gepresenteerd. Waarnemingen van andere - minder strikt - beschermde soorten zijn voor zover relevant eveneens genoteerd. Het onderzoek naar beschermde soorten is gestart en afgerond in het voorjaar van 2022. De inventarisaties naar huismussen zijn conform het kennisdocument Huismus en andere handleidingen voor goede inventarisaties uitgevoerd.

Bij de analyse van de effecten is gelet op de effecten veroorzaakt door de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Daarnaast zijn de effecten bepaald die veroorzaakt worden door de werkzaamheden, die nodig zijn om te komen tot de gewenste werkzaamheden. Daarbij is naast de planlocatie sec. gelet op de directe omgeving en de effecten op soorten in de omgeving.

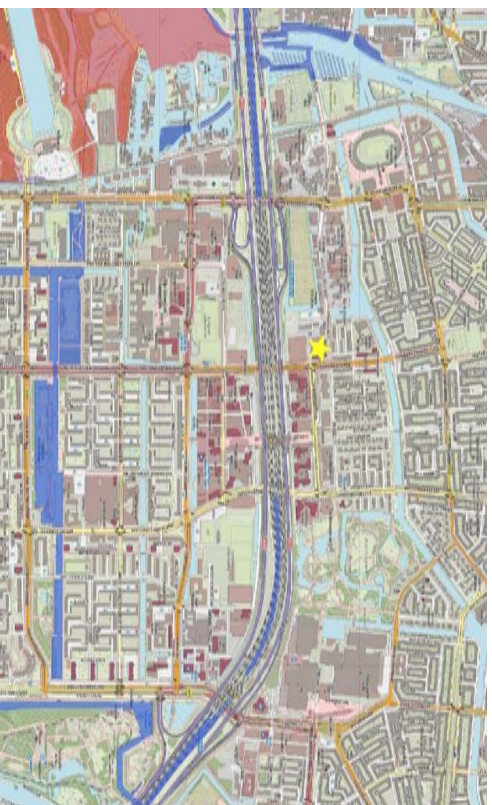

Ligging van het perceel

H02 Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden

Ligging van de Natura 2000-gebieden.

Ligging van de Natuurnetwerk Nederland (rood) en de gemeentelijke EHS (blauw).

De planlocatie betreft een complex aan de Parnassusweg 220 te Amsterdam. De planlocatie ligt binnen de bebouwde kom van Amsterdam op loopafstand van het NS Station Zuid. De locatie is in de directe omgeving omsloten door woningen en bedrijfspanden. Ten westen van het perceel ligt de begraafplaats Buitenveldert, wat is aangewezen als belangrijke groenstructuur. Aan de zuidzijde ligt de A10 en de spoorlijn naar Schiphol. De Natura 2000-gebieden liggen op vrij grote afstand. Op 8,4 km van de onderzoekslocatie ligt het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer. Dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt op 1,400 m afstand van de onderzoekslocatie.

Natura 2000

Via de Natura 2000 zijn gebieden beschermd van internationaal belang. Voor deze gebieden zijn doelstellingen geformuleerd voor het behoud van habitats en planten en dieren. Deze Natura 2000 gebieden zijn ook beschermd tegen invloeden van buiten, zoals stikstofdepositie en grondwaterstromen. Voor functie waardoor de depositie van stikstofverbindingen toeneemt is een berekening noodzakelijk van de effecten.

Natuurnetwerk Nederland

Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het Natuurnetwerk van Nederland. Het Natuurnetwerk Nederland wordt via de provinciale ruimtelijke verordening beschermd.

Gemeente Amsterdam

In Amsterdam is een ecologische infrastructuur en hoofdgroenstructuur vastgelegd. Bij ruimtelijke ingrepen wordt gevraagd hiermee rekening te houden. Beide structuren zijn niet afdwingbaar.

H03 Werkwijze: technieken, veldbezoeken & omstandigheden in het veld

Afdoende inventarisatie

Voor de afdoende inventarisatie van beschermde soorten, is het van belang dat deze worden uitgevoerd volgens enkele regels. Het gaat om voldoende inspanning met geschikte technieken, in het optimale seizoen en door gekwalificeerd personeel. De gebruikte methoden en technieken worden aangepast op de situatie en op de verwachten soorten. Hierbij wordt een afweging gemaakt welke methoden en technieken het meest geschikt c.q. efficiënt zijn. Voor verschillende soorten zijn protocollen verschenen of kan worden teruggevallen op wetenschappelijke literatuur, gericht op het inventariseren van soorten. Daarnaast zijn er voor een beperkte lijst soorten, zogenoemde kennisdocumenten verschenen. Voor het inventariseren van beschermde soorten gebruikt Els & Linde de verschillende genoemde bronnen, aangevuld met terrein- en soortkennis van de ecoloog. Belangrijk onderdeel van een afdoend onderzoek is dat de gebruikte techniek op een juiste manier wordt vastgelegd, zodat het onderzoek is te reproduceren.

Inventarisaties naar de huismus

De inventarisatie van de huismus wordt kort na zonsopkomst gestart en geëindigd op het moment dat de aanwezigheid van de huismus en de functies binnen de planlocatie, waren vastgesteld. De weersomstandigheden tijdens de inventarisaties moeten voldoende gunstig zijn een betrouwbaar resultaat. Tijdens de inventarisatie zijn droog en rustig weer, met een minimale temperatuur van ongeveer 5 °C, van belang.

Veldbezoeken & omstandigheden in het veld

De onderzoeken naar vleermuizen bestaan uit verschillende inventarisaties en worden uitgevoerd in het optimale seizoen. Voor de huismus zijn twee inventarisaties kort na zonsopkomst voldoende als tussen 1 april en 15 mei wordt geïnventariseerd. Wordt er (deels) buiten deze periode gezocht dan zijn vier inventarisaties noodzakelijk.

Tijdens de inventarisaties waren de weersomstandigheden voldoende voor een betrouwbaar resultaat. Wat geschikte weersomstandigheden zijn is beschreven in de soortenstandaard en de verschillende onderzoeksprotocollen.

H04 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Voor het project is eerder een oriënterend onderzoek uitgevoerd (Van der Linden 2021). In dat onderzoek is als aannemelijk gesteld dat binnen de bebouwing op het terrein huismussen voorkomen. Om die reden is een aanvullend onderzoek naar deze soorten uitgevoerd.

Bronnenonderzoek

Voor het onderzoek naar potentieel aanwezige beschermde soorten zijn de beschikbare regionale en landelijke verspreidingsatlassen en enkele digitale bronnen geraadpleegd. Aan de voorzijde van het pand en nabij de begraafplaats zijn waarnemingen van de gewone dwergvleermuis gemeld. Er zijn geen waarnemingen van huismus en gierzwaluw uit de directe omgeving bekend. Boelens (2019) heeft onderzoek gedaan in de omgeving. De auteur meldt dat de rechtbank niet geschikt is voor vleermuizen of vogels en heeft hier ook geen waarnemingen gemeld. Verder zijn er geen meldingen van waarnemingen. Mogelijk is er sprake van een waarnemenseffect.

Inventarisatie huismus
Op 18 april 2022 en 12 mei 2022 is een ochtendinventarisatie uitgevoerd naar het voorkomen van huismussen binnen de planlocatie en directe omgeving. Tijdens de inventarisatie is gekeken naar geschikt habitat voor de huismus en zijn de gebouwen en begroeiingen op het perceel geïnspecteerd op aanwezigheid van de huismus. Er is gelet op zingende mannetjes en paartjes, die de aanwezigheid van een nestplaats verraden. Ook andere aanwijzingen voor broedgedrag zijn genoteerd.

Waarnemingen 18 april 2022
Er zijn geen huismussen (*Passer domesticus*) waargenomen binnen de planlocatie en in de omgeving van de planlocatie.

Waarnemingen 12 mei 2022
Er zijn geen huismussen waargenomen binnen de planlocatie en in de omgeving van de planlocatie.

Overige waarnemingen
Tijdens de inventarisatie zijn enkele algemene vogelsoorten in de directe omgeving van de planlocatie waargenomen. Het gaat om pimpelmezen (*Cyanistes caeruleus*), een merel (*Turdus merula*) en een kauw (*Corvus monedula*). Deze houden zich vooral op in de bomen langs het fietspad en de bomen op het plantsoen aan de noordzijde van de planlocatie. In de nestkast in de boom net om de hoek bij de fietstunnel is een koolmees (*Parus major*) waargenomen.

Warmemeningen van de huismus (rode driehoek) en gierzwaluw (zwarte driehoek).

H05 Analyse: effecten op het voorkomen van de huismus

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en de veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden, om de veranderingen te kunnen bereiken. Voor zover plangebieden binnen het Natuurnetwerk, het weidvogelgebied, Natura 2000 gebied of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden binnen de analyse getoetst. Voor de Natura 2000 gebieden is de extreme werking eveneens van belang; de belangrijkste externe effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderde grondwaterstromen een effect veroorzaken.

Uit de quick scan ecologie van juli 2021 is gebleken dat binnen de planlocatie vaste verblijfplaatsen van de huismus aanwezig kunnen zijn. Door bureau Els & Linde is in het voorjaar van 2022, een afdoend onderzoek naar de huismus binnen de planlocatie uitgevoerd. De analyse van deze notitie beperkt zich tot de effecten op beschermde soorten die tijdens het afdoend onderzoek naar huismus zijn aangetroffen.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming kent een afdeling voor soortbescherming en een afdeling voor gebiedsbescherming. Binnen de gebiedsbescherming zijn de Natura 2000-gebieden beschermd. De bescherming geldt ook voor externe factoren; zoals grondwaterstromen en stikstofdepositie.

De soortbescherming binnen de Wet natuurbescherming richt zich op de internationale afspraken, en geeft een uitbreiding van de beschermde soorten door aan de rode lijst (bedreigd en ernstig bedreigd) een beschermd status te koppelen.

Huismus

Tijdens de inventarisaties naar de huismus zijn binnen de planlocatie en in de directe omgeving van de planlocatie, geen vaste verblijfplaatsen van de huismus aangetroffen.

Overige soorten

Binnen de planlocatie zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen of te verwachten. Voor de overige beschermde soorten ontbreekt een geschikt habitat. Deze soorten zijn daarom niet binnen de planlocatie te verwachten.

Natura 2000

Het beschermde Natura 2000-gebied ligt op een afstand van ruim 7 km ten noorden van de planlocatie. De werkzaamheden betreffen groot onderhoud c.q. renovatie van het complex.

De kans dat er een significante wijziging in de emissie is, is afwezig. Het maken van een berekening van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden is niet noodzakelijk.

lijk. Andere aantastingen van kwalificerende habitats of soorten in het Natura 2000-gebied door de werkzaamheden, kunnen worden uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

De gebieden die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland liggen op circa 3 km van de planlocatie. Gellet op de afstand, aard en de omvang van het voornemen, is een effect uit te sluiten.

Zorgbeginsel

Binnen het gebied is kans op algemeen voorkomende soorten waarmee rekening moet worden gehouden. Aangetroffen dieren die niet uit zich zelf de werkgebieden kunnen verlaten, dienen – onder begeleiding van een ecooloog - in veiligheid te worden gebracht en buiten de werkgebieden te worden uitgezet. Schuilplekken zoals bladhopen, hout- en steenstapels e.d. dienen eerst te worden gecontroleerd op schuilende dieren. In zijn algemeenheid dienen geschikte schuil- en overwinteringsplekken voor dieren buiten de werfterreinen in tact te worden gelaten.

Met de kap van bomen moet rekening worden gehouden met de broedtijd van vogels (maart-juli). Broedende vogels moge niet verstoord worden.

De opstelplaats moet bij voorkeur op de verharding komen en niet in het groen.

H06 Conclusie, advies en gebruikte bronnen

Voor planlocatie Parnassusweg 220 te Amsterdam worden werkzaamheden voorbereid. Voor de ruimtelijke plannen is door bureau Els en Linde in het voorjaar van 2022 een afdoend onderzoek naar de huismus uitgevoerd.

Beschermde soorten

Uit de resultaten van het afdoend onderzoek is gebleken dat binnen de planlocatie geen huismussen voorkomen.

Voorafgaande en tijdens de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de aanwezige soorten die vallen onder het zorgbeginsel van de Wet natuurbescherming. Aangetroffen dieren die niet uit zichzelf het werkgebied kunnen verlaten, dienen in veiligheid te worden gebracht en buiten het werkgebied te worden uitgezet, in vergelijkbaar geschikt habitat in de omgeving. Schuil- en overwinteringsplekken zoals bladhopen, hout- en steenstapels e.d. dienen eerst te worden gecontroleerd op overwinterende en of schuilende dieren.

Beschermde gebieden

De werkzaamheden en de veranderde omgeving zullen geen significant effect veroorzaken op de beschermde natuurgebieden.

Noodzakelijke ontheffing c.q. vergunning

Voor de ruimtelijke plannen is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

- Anonymus (2018) Huismus Passer domesticus. In: F. Hustings & K. Kofjberg (2018) VogelAtlas van Nederland.
- Anonymus (2016) Beschrijving, functies & belang van habitat elementen van de huismus. St. Witte mus
- Anonymus (2017) Kennisdocument huismus, BJI12
- Anonymus (2018) Factsheet huismus, Vogelbescherming
- De Laet, J., W.J. Peach & J.D. Summers-Smith (2011) Protocol for censuring urban sparrows. British Birds (104): 255-260
- Hustings, M.F.H., Kwak, R.G.M., Opdam, P.F.M., Reijnen, M.J.S.M., (1985). Vogelinventarisatie. Achtergronden, Richtlijnen en Verslaglegging. Natuur beheer in Nederland Deel 3. Pudoc
- Jipping, K. (2013) Huismussen in de stad, hoe behoud je dat? Gemeente Amersfoort.
- Plas-Haarsma, M. van der (1980) De Huismus. Spectrum.
- waarneming.nl
- vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelids/vogel/huis-mus
- sovon.nl/nl/soort/15910